

Hachette penetra Salvat

La compra de Salvat pel grup francès Hachette ha estat el darrer capítol de l'inevitable procés d'internacionalització de les empreses editorials a l'estat espanyol. Hachette i Bertelsman, els dos gegants europeus, miren ara cap a Planeta, la darrera gran editorial amb capital propi espanyol.

Ramon Aymerich

Fa dies que Antonio Lara contesta personalment al telèfon. I no para de repetir als periodistes: «no, yo no vendo». La imatge pot resultar poètica i d'aires quasi patriòtica. Però la realitat és ben diferent. Tot i que l'empresa d'aquest barceloní gaudeix d'una salut de ferro, ell sap que es veurà obligat, tard o d'hora, a associar-se amb algun dels tres gegants europeus de l'edició: *Bertelsman*, *Hachette* o *Mondadori*. Estan obligats a entendre's: l'arribada del mercat únic europeu i la d'apuntalar el mercat sud-americà de parla castellana en són una bona excusa.

La compra de Salvat per Hachette semblava cantada. Les negociacions duraven ja dos anys, en el decurs de les quals el consorci de **Jean-Luc Lagardere** havia també temptejat *Argos Vergara* i *Espasa-Calpe*. Finalment, però, els francesos s'han fet amb una de les principals empreses d'enciclopèdies del món i, sobretot, el control de la xarxa de distribució més important del mercat sud-americà. Els detalls pel que fa a l'entrada d'*Hachette* són els habituals d'aquestes multinacionals de la cultura: intercanvi d'accions, gestió internacional de les decisions i control dels mercats interiors a càrrec dels seus socis menors, en aquest cas de **Joan Salvat**.

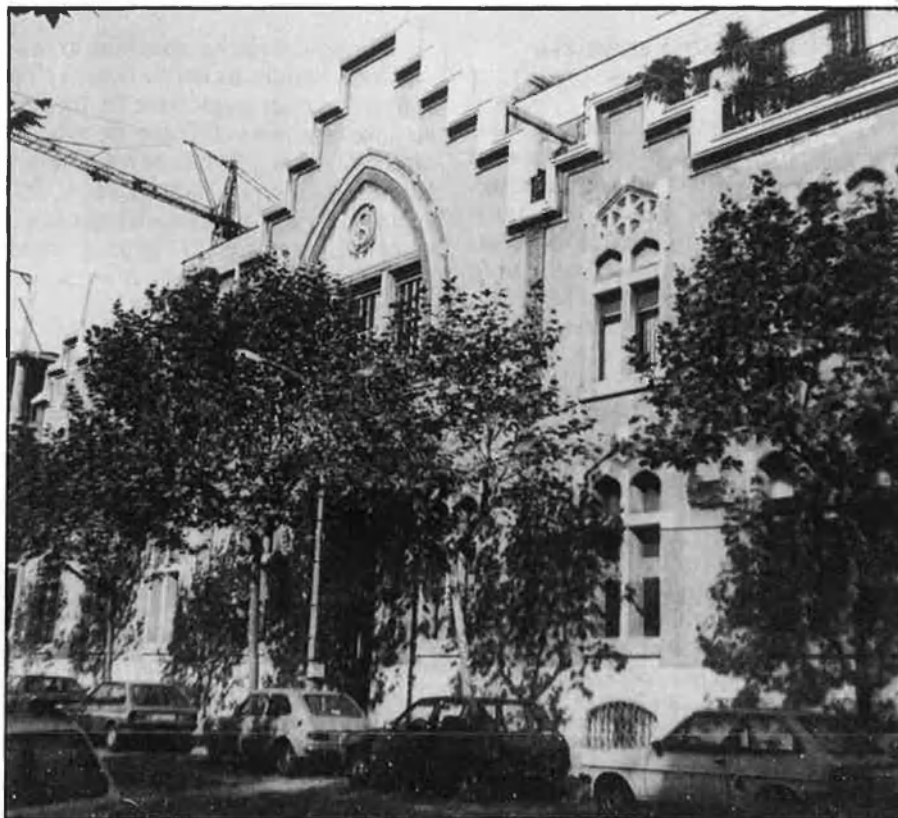
Amb aquesta compra, *Hachette* escurça distàncies en la llarga lluita que manté amb la número 1 de l'edició europea, l'alemanya Bertelsman. La penetració de tots dos grups a l'estat espanyol ha estat vertiginosa en els darrers anys. Així, els alemanys són propietaris —al 100%— de *Plaza&Janés*, controlen *Círculo de Lectores* i *Orbis* i posseeixen dues empreses importants d'arts gràfiques barcelonines: *Printer* i *Eurohueco*. En el camp de la premsa no diària la seva filial *Grunen und Jahr* edita *Mia*, *Ser Padres*, *Dunia*, *Muy Interesante*, *Geo*, *Natura* i *Hombres*. Per la seva banda, els homes d'*Hachette* editen —a través de la filial *Ediciones Universales*— *Teleprograma* i *Ella*, a

més de la distribuïdora *Sociedad General Espanola de Libreria*.

La capacitat de penetració de francesos i alemanys en el negoci de l'edició barcelonina s'explica també per la particular evolució d'aquest sector en els darrers anys. Les empreses de la capital catalana —*Plaza&Janés*, *Salvat*, *Planeta*, *Círculo de Lectores*, *Bruguera*, entre altres— havien estat tradicionalment hegemòniques en el mercat de llengua castellana. Encara avui —i malgrat que Madrid ha reduït distàncies— l'addició d'aquestes empreses representa el 38% del total de l'estat. Per fer-se una idea d'aquesta important presència, només cal dir que el 1987 s'hi han publicat 14.933 títols en castellà. Una xifra que, contrastada amb la producció en català —4.000 títols, edicions curtes i excés d'oferta—, dona bona mostra del seu pes. Però si el mercat sud-americà havia justificat el

gegantisme d'algunes d'aquestes editorials, el seu esfondrament provocà la crisi. La davallada en les importacions i el retard en el pagament dels deutes provocaren el tancament d'algunes, cas de *Bruguera*. D'altres passaren el desert com millor van poder encara que l'any 1985 va ser particularment dur.

L'any 1992 serà el del mercat únic europeu i —si hem de fer cas de les xifres— el mercat editorial i de premsa no diària a l'estat espanyol haurà duplicat la seva oferta. En aquest context, els darrers resistents, com *Planeta*, hauran d'arribar a ràpids acords de col·laboració. Una col·laboració que les multinacionals acceptaran de bon grat. El mercat sud-americà és un pastís gens menyspreable i l'estratègia internacionalitzadora és potenciada fins i tot pel govern de Madrid, que veu amb bons ulls aquestes injeccions de diners en el mercat de parla castellana. □

Edifici de l'editorial Salvat a Barcelona.